

מסורת הש"ס

- (א) לקמן תהא" (ב) נכנסה ה"י
- (ג) מירק ח"י
- (ד) ומומר שאלם דין מעלמכס קל
- (ה) (שפטים פ"ג) רמב"ן
- (ו) מ"ד ש"ך לגבי'

תורה אור השלם

- 1 רמב"ן ירושת פליטה
- 2 ואל בני ישראל תדבר
- 3 לאמר איש כי ימות וכן את
- 4 לו והעברתם את נחלתו
- 5 לכה
- 6 והי עברה ויהם והיא
- 7 יום צרה ומנוחה יום שאה
- 8 ומנוחה יום חלק ואסקיה
- 9 יום ען וירקש'ל
- 10 עפ"י א"י טו
- 11 שיעמך אל וינעם וישב
- 12 קדם סלה אשר אין
- 13 הליהם ה"ב
- 14 אל תבנו למת האל תבנו
- 15 לו בכו בכו להולך כי לא
- 16 ישב עוד ויבא את ארץ
- 17 מולדתו
- 18 יריחו כ"י
- 19 והדד שבע במצרים כי
- 20 שבו דוד עם אבתו וכו'
- 21 מת יואב שר הצבא ויארם
- 22 הרהר אל פרעה שלמי
- 23 ואקל אל ארצו
- 24 מלכים י"א
- 25 בני יואב עבדו ה"ב
- 26 חזקאל ונעם אמתים
- 27 ושבעך עשר החריש'
- 28 עורא ט"ו
- 29 ונני ונני אתם רמי' ב"ד
- 30 אליה נגעה ב"י
- 31 איוב ט"ב
- 32 השקם אל חסד אל און
- 33 כי על ה' קורת מעני
- 34 איוב לו
- 35 חזק מלחמה ויבא קות
- 36 ואיש חכם ומפורד'
- 37 משלי טו י"ד

הנהגות הב"ח

- (א) נב' פסיק' דר' יוחנן
- הוא דאמר תלמיד דאמר
- ימי כ"י עשרת ימי יוחנן
- הוא דאמר: (ב) שם הלוקן
- בלב ביום א"ל ר' יהושע
- פ"ג: (ג) "שבת" דרבי
- שאל מר' וי' מניע דרביה
- תלמידי מן המלה: (ד) ר"ה
- דון גרמא וכו' ול היה אומר.
- ר"י ובלאו נמי י' לפי
- דלא היתה נמחה ק"ל אפ"י ליה
- למנוחי לטרי ק"ל משנה
- ליה שזכר לפני שאפי' יז'ל
- אלהים וכו' חזק בנדרת דף
- פ"ה ע"פ:

מוסף רש"י

דין גרמא דעשיראה ב"י.
 וזו עלה של נ' עשרה שמת
 לו. ביר מתי נר, ולו עלה
 פחות משעריה ממנו שמת
 משתת מבעייה ויהי טעמו
 קשור כדבריה לענתה נפש
 ונכרות ה'.

יש נוחלין פרק שמיני בבא בתרא

קטז.

עין משפט
גד מצוה

כ"י על זה בחרת טעוני. טוב לך במכות הללו ממה שהיית עני
 דעשיר היה ללא מלניו הפסיד איוב אלא נהמתו אכל קרקעות
 וכסף וזהב לא הפסיד אע"ג דקאמר ערוס לאלמי מנעון אלמי וערוס
 אשבו שמה (איוב ב) ממנחם היה על הפסדו שלא היה לו לחוש
 שזממו לא יוליך כלום עמו כדכתיב
 נקהלת (ה' ד') ומלומה לא ישא בעמלו
 שיוך נדיו והא דכתיב (ירמיה דקרא)
 (איוב מג) ויתנו לו איש קשיטה אחת
 וגם זהב אחד לא מפני שהיה עני
 אלא דורון היו מניחין לו:

ולא תהא תורה שלמה שלנו כשיחה במלה
 שלכם מה לבת בנו שכן יפה כחה במקום
 האחין תאמר בכתו שהורע כחה במקום אחין
 ונצחום ואותו היום עשאוהו יום טוב ויאמרו
 ירושת פלמה לבנינו ולא ימותה שבט
 מישראל אמר רבי יצחק דבי רבי אמי מלמד
 שהתנו על שבט בנימין שלא תירש בת הבן
 עם האחין (א) אמר רבי יוחנן משום ר' שמעון
 בן יוחאי כל שאינו מניה בן ליורשו הקדוש
 ברוך הוא מלא עליו עברה כתיב הכא
 והעברתם את נחלתו וכתיב התם יום עברה
 היום ההוא יאשר אין חליפות למו ולא יאמר
 אלהים רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי חד ידאו
 כל שאינו מניה בן וחד אמר כל שאינו מניה
 תלמיד תסתיים (ב) רבי יוחנן דאמר תלמיד דאמר ר' רבי יוחנן דין גרמיה
 דעשיראה ביר תסתיים דרבי יוחנן דאמר תלמיד ומדברי יוחנן אמר תלמיד
 רבי יהושע בן לוי אמר בן ר' יהושע בן לוי לא אויל לבי פמויא אלא
 לבי מואן דשכיב בלא בני דכתיב בכח להולך ואמר רב יהודה אמר רב
 להולך בלא (ג) בן זכר אלא רבי יהושע בן לוי הוא דאמר תלמיד ומד' יהושע
 בן לוי הוא דאמר תלמיד רבי יוחנן אמר בן קשיא דרבי יוחנן ויחנן לא
 קשיא אה דרדיה הא דרביה: סימן הדר עני וחכם: דרש רבי פנחס בן חמא
 מאי דכתיב והדר שמע במצרים כי שכב דוד עם אבותיו וכי מת יואב שר
 הצבא מפני מה בודד נאמרה בו שכיבה וכיואב נאמרה בו מיתה דוד שהניח
 בן נאמרה בו שכיבה יואב שלא הניח בן נאמרה בו מיתה ויואב לא הניח
 בן והכתיב 'מבני יואב עובדיה בן יחיאל אלא דוד שהניח בן כמותו נאמרה
 בו שכיבה יואב שלא הניח בן כמותו נאמרה בו מיתה דרש ר' פנחס בן חמא
 קשה עניות בתוך ביתו של אדם יותר מחמשים מכות שנאמר חנוני חנוני
 אתם רעי כי יד אלוה נענה ב' וקא אמרי ליה חבריה 'השמר אתך תפן אל און
 כי על זה בחרת מעוני דרש ר' פנחס בר חמא כל שיש לו חולה בתוך ביתו ילך
 אצל חכם ויבקש עליו רחמים שוא' 'המת מדך מלאכי מות ואיש חכם בכפרנה:
 זה הכלל כל הקודם בנחלה יוצאי ירכו קודמין והאב קודם לכל יוצאי ירכו:
 בעי רמי בר חמא אבי האב ואחי האב כגון אברהם וישמעאל בנכסי עשו
 איזה מהן קודם אמר רבא 'תא שמע האב קודם לכל יוצאי ירכו ורמי בר חמא

אנב
 וזהו
 ופניה

ולא לבת בנו שכן יפה כחה במקום
 האחין תאמר בכתו שהורע כחה במקום אחין
 ונצחום ואותו היום עשאוהו יום טוב ויאמרו
 ירושת פלמה לבנינו ולא ימותה שבט
 מישראל אמר רבי יצחק דבי רבי אמי מלמד
 שהתנו על שבט בנימין שלא תירש בת הבן
 עם האחין (א) אמר רבי יוחנן משום ר' שמעון
 בן יוחאי כל שאינו מניה בן ליורשו הקדוש
 ברוך הוא מלא עליו עברה כתיב הכא
 והעברתם את נחלתו וכתיב התם יום עברה
 היום ההוא יאשר אין חליפות למו ולא יאמר
 אלהים רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי חד ידאו
 כל שאינו מניה בן וחד אמר כל שאינו מניה
 תלמיד תסתיים (ב) רבי יוחנן דאמר תלמיד דאמר ר' רבי יוחנן דין גרמיה
 דעשיראה ביר תסתיים דרבי יוחנן דאמר תלמיד ומדברי יוחנן אמר תלמיד
 רבי יהושע בן לוי אמר בן ר' יהושע בן לוי לא אויל לבי פמויא אלא
 לבי מואן דשכיב בלא בני דכתיב בכח להולך ואמר רב יהודה אמר רב
 להולך בלא (ג) בן זכר אלא רבי יהושע בן לוי הוא דאמר תלמיד ומד' יהושע
 בן לוי הוא דאמר תלמיד רבי יוחנן אמר בן קשיא דרבי יוחנן ויחנן לא
 קשיא אה דרדיה הא דרביה: סימן הדר עני וחכם: דרש רבי פנחס בן חמא
 מאי דכתיב והדר שמע במצרים כי שכב דוד עם אבותיו וכי מת יואב שר
 הצבא מפני מה בודד נאמרה בו שכיבה וכיואב נאמרה בו מיתה דוד שהניח
 בן נאמרה בו שכיבה יואב שלא הניח בן נאמרה בו מיתה ויואב לא הניח
 בן והכתיב 'מבני יואב עובדיה בן יחיאל אלא דוד שהניח בן כמותו נאמרה
 בו שכיבה יואב שלא הניח בן כמותו נאמרה בו מיתה דרש ר' פנחס בן חמא
 קשה עניות בתוך ביתו של אדם יותר מחמשים מכות שנאמר חנוני חנוני
 אתם רעי כי יד אלוה נענה ב' וקא אמרי ליה חבריה 'השמר אתך תפן אל און
 כי על זה בחרת מעוני דרש ר' פנחס בר חמא כל שיש לו חולה בתוך ביתו ילך
 אצל חכם ויבקש עליו רחמים שוא' 'המת מדך מלאכי מות ואיש חכם בכפרנה:
 זה הכלל כל הקודם בנחלה יוצאי ירכו קודמין והאב קודם לכל יוצאי ירכו:
 בעי רמי בר חמא אבי האב ואחי האב כגון אברהם וישמעאל בנכסי עשו
 איזה מהן קודם אמר רבא 'תא שמע האב קודם לכל יוצאי ירכו ורמי בר חמא

אנב
 וזהו
 ופניה

כ"י על זה בחרת טעוני. טוב לך במכות הללו ממה שהיית עני
 דעשיר היה ללא מלניו הפסיד איוב אלא נהמתו אכל קרקעות
 וכסף וזהב לא הפסיד אע"ג דקאמר ערוס לאלמי מנעון אלמי וערוס
 אשבו שמה (איוב ב) ממנחם היה על הפסדו שלא היה לו לחוש
 שזממו לא יוליך כלום עמו כדכתיב
 נקהלת (ה' ד') ומלומה לא ישא בעמלו
 שיוך נדיו והא דכתיב (ירמיה דקרא)
 (איוב מג) ויתנו לו איש קשיטה אחת
 וגם זהב אחד לא מפני שהיה עני
 אלא דורון היו מניחין לו:
 וזהו
 ופניה

(א) ר' יוחנן דעשיראה נמי יוצאי ירכו על אברהם כן יתח וליפק אברהם קודם דאב קודם לכל יוצאי ירכו.